

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL N. K. SKUNDO**

2022 m. gruodžio Nr. S- (7-166/2022)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš komisijos pirmininko Evaldo Raistenskiio, narių Jurgitos Narkevičiūtės (pranešėja), Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo N. K. (toliau – Pareiškėja) 2022-11-16 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2022-11-16 sprendimo grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-1251080 (toliau – Inspekcijos 2022-11-16 sprendimas Nr. 331-1251080, Inspekcijos sprendimas, skundžiamas sprendimas). Inspekcijos atstovas G. K. 2022-12-13 Komisijos posėdyje dalyvavo nuotoliniu būdu. Pareiškėja ir / ar jos atstovė posėdyje nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėja su skundžiamu Inspekcijos sprendimu nesutinka, skunde išdėsto savo argumentus dėl, Pareiškėjos nuomone, nepagrįstai jai negrąžintos permokos.

Pareiškėja Inspekcijai pateikė 2022-10-31 prašymą grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą), kuriuo paprašė grąžinti 2022-06-27 permoką 118,62 Eur kodu 8230 (Kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigų pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos nurodymą nurašyti mokestinę nepriemoką iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų) išieškota suma). Kauno apskrities valstybinė mokesčių inspekcija (toliau – Kauno AVMI), išnagrinėjusi duomenis, paruošė 2022-11-14 išvadą dėl mokesčio ir (ar) baudos už administracinę teisės pažeidimą permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo) Nr. 331-1250103 (toliau – Kauno AVMI 2022-11-14 išvada) bei pasiūlė Pareiškėjai grąžinti 118,62 Eur įmoką.

Tačiau Inspekcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 87 ir 111 straipsniais, mokesčių įstatymais, Mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo) taisyklėmis¹ (toliau – Permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo) taisyklės), ir išnagrinėjusi Pareiškėjos 2022-10-31 prašymą Nr. (17.16-40)GES-702461, skundžiamu sprendimu nusprendė negrąžinti (neįskaityti) 118,62 Eur sumos, nurodydama negrąžinimo priežastis ir teisinį pagrindą: vadovaujantis MAĮ 87 straipsnio 4, 4.1 dalių nustatyta tvarka ir Mokesčių ir kitų mokėjimo įmokų permokos (skirtumo) nepriemokai padengti tarpusavio įskaitymo tvarkos apraše, patvirtintame Inspekcijos viršininko ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – SODRA) direktoriaus 2021-01-29 įsakymu Nr. VA-5 / V-58 „Dėl Mokesčių ir kitų mokėjimo įmokų permokos

¹ patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. VA-186 „Dėl mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo)“

(skirtumo) nepriemokai padengti tarpusavio įskaitymo tvarkos patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), nustatyta tvarka Pareiškėjos Inspekcijos mokesčių apskaitoje turima permoka pervesta į SODROS biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą SODROS administruojamų įmokų, delspinigių, baudų, palūkanų skolai padengti, SODROS administravimo įstaigų administruojamai žalai, atsiradusiai dėl draudėjo kaltės, atlyginti ir privalomojo sveikatos draudimo įmokų (toliau – įmokos) mokestinei nepriemokai padengti.

Iš Komisijai Inspekcijos 2022-12-12 el. laišku pateiktos informacijos matyti, kad Pareiškėjos turimą ginčo permoką sudaro gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) permoka.

Skunde Komisijai Pareiškėja teigia, kad jokių skolų SODRAI neturi ir 2022-11-28 papildomai Komisijai pateikė laiškus iš SODROS, kurie, Pareiškėjos nuomone, įrodo, kad visos įmokos yra sumokėtos. Mokesčių mokėtoja akcentuoja, kad SODRA apie jokiais skolas jos neinformavo. Skunde paaiškinta, kad deklaracijose klaidas padarė dėl kitų asmenų kaltės, t. y. deklaracijoje už 2020 m. klaidos padarytos, nes UAB "A1" laiku nepateikė duomenų, o už 2021 m. – dėl SODROS kaltės. Deklaracija už 2021 m. buvo tikslinama po to, kai Valstybinė ligonių kasa (toliau – VLK) atleido Pareiškėją nuo privalomojo sveikatos draudimo įmokų (toliau – PSD įmokos), nes Pareiškėja augina mažametį vaiką. Pasak skundo, Pareiškėjai viską pakoregavus, atsirado permoka. Pareiškėja pabrėžia, kad tai jos pinigai, o ne Inspekcijos ar SODROS, todėl Pareiškėjai neaišku, kodėl jos turima permoka pervesta į SODRĄ.

Priešingos pozicijos laikosi mokesčių administratorius. Komisija 2022-11-30 raštu Nr. 5-731 (7-166/2022) Inspekcijai nusiuntė Pareiškėjos papildomai Komisijai pateiktus el. laiškus iš SODROS, kurie, anot Pareiškėjos, įrodo, kad ji nėra skolinga SODRAI, taip pat, siekiant įvertinti pateiktų dokumentų svarbumą nagrinėjamam ginčui, paprašė Inspekcijos pateikti Pareiškėjos 353,89 Eur skolos SODRAI susidarymo pagrindą.

Inspekcija 2022-12-06 raštu Nr. (24.10-31-5)-R-4958 pateikė Komisijai informaciją, kad, gavus Kauno AVMI 2022-11-14 išvadą, ruošiant sprendimą Pareiškėjai grąžinti įmoką, pagal SODROS pateiktus duomenis nustatyta, kad Pareiškėja 2022-11-16 skolinga 353,89 Eur SODRAI. Nurodė, kad vadovaujantis MAĮ 87 straipsnio 4, 4.1 dalių nuostatomis, Apraše nustatyta tvarka bei Permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo) taisyklių 8.1.4 punktu, 118,62 Eur permoka pervesta į SODROS biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą. Taip pat paaiškino, kad jei mokesčių / įmokų administratoriaus mokesčių / įmokų apskaitoje asmens mokesstinės nepriemokos ar kitos nesumokėtos įmokos buvo padengtos (arba buvo įskaityta dalis turimos mokesstinės nepriemokos ar kitos nesumokėtos įmokos) iki tol, kol paklausimą gavęs mokesčių / įmokų administratorius vykdė permokos įskaitymo kitam mokesčių / įmokų administratoriui procedūras, nepanaudota permokos (skirtumo) suma to mokesčių / įmokų administratoriaus, į kurio biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą permokos (skirtumo) įmoka buvo įskaityta, administruojamų mokesčių / įmokų apskaitoje registruojama kaip permoka ir atgal įmoką įskaičiuiam mokesčių / įmokų administratoriui negrąžinama, todėl Inspekcija Pareiškėjos apskaitoje kortelėje 118,62 Eur (prašyta grąžinti) permoka neapskaitoma.

Inspekcija taip pat nurodė, kad, vadovaujantis Aprašo II skyriaus 9 punkte nustatyta tvarka, susidariusią permoką asmeniui grąžina (įskaito) permoką turintis administratorius, todėl dėl galimos permokos susigrąžinimo Pareiškėja turėtų kreiptis į SODRĄ.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos skundas tenkintinas iš dalies. Skundžiamas Inspekcijos 2022-11-16 sprendimas Nr. 331-1251080 naikintinas, o Pareiškėjos prašymas grąžinti 118,62 Eur dydžio permoką perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Mokestinis ginčas tarp šalių vyksta dėl skundžiamo sprendimo negrąžinti Pareiškėjai 118,62 Eur permokos teisėtumo ir pagrįstumo. Ginčo dėl Pareiškėjos turimos permokos dydžio nėra.

Inspekcija skundžiamu sprendimu nusprendė Pareiškėjai negrąžinti 118,62 Eur jos turimos permokos, o MAĮ 87 straipsnio 4, 4.1 dalių ir Aprašo nustatyta tvarka Pareiškėjos apskaitoje turimą permoką pervesti į SODROS biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą SODROS mokestinei nepriemokai padengti.

Skunde Komisijai Pareiškėja nurodė, kad jokių skolų SODRAI neturi ir 2022-11-28 papildomai Komisijai pateikė laiškus iš SODROS, kurie, Pareiškėjos nuomone, įrodo, kad visos įmokos yra sumokėtos ir jai nėra aišku, kodėl jos turima permoka pervesta į SODRĄ.

Įvertinusi Pareiškėjos skundo argumentus, byloje esančius ir papildomai pateiktus dokumentus bei Inspekcijos sprendimo bei atstovo posėdžio metu pateiktus argumentus, Komisija daro išvadą, kad ginčo atveju Inspekcija, priimdama skundžiamą sprendimą, neišnagrinėjo visų su ginčo permokos grąžinimu Pareiškėjai susijusių aplinkybių.

Komisija 2022-11-30 raštu Nr. 5-731 (7-166/2022) Inspekcijai nusiuntė Pareiškėjos papildomai Komisijai pateiktus el. laiškus iš SODROS ir, siekiant įvertinti pateiktų dokumentų svarbumą nagrinėjamam ginčui, paprašė Inspekcijos pateikti Pareiškėjos 353,89 Eur skolos SODRAI susidarymo pagrindą. Iki 2022-12-13 vykusio Komisijos posėdžio mokesčių administratorius tokių duomenų nepateikė, Komisijos posėdžio metu Inspekcijos atstovas taip pat negalėjo paaiškinti susidariusios situacijos. Kadangi Inspekcijos atstovas tvirtino, kad Pareiškėja yra skolinga SODRAI, o Pareiškėja įrodinėjo priešingas aplinkybes ir Komisijai pateikė šias aplinkybes pagrindžiančius laiškus iš SODROS, Komisija 2022-12-16 raštu Nr. 5-779 (7-166/2022) kreipėsi SODRĄ, prašydama pateikti duomenis, ar Pareiškėja Inspekcijos 2022-11-16 sprendimo Nr. 331-1251080 priėmimo dieną buvo skolinga SODRAI. Taip pat, jeigu mokesčių mokėtoja turėjo skolą biudžetui, Komisija paprašė pateikti duomenis ar apie nepriemoką Pareiškėja buvo informuota tinkamai bei ar skola SODRAI buvo padengta visiškai. SODROS Kauno skyrius 2022-12-23 raštu Nr. (7.4E) DV_S99439 atsakė Komisijai, kad Pareiškėjos įsiskolinimas 2022-11-16 SODROS biudžetui buvo rodomas dėl techninių nesklandumų, skola perskaičiuota 2022-11-18, Pareiškėjos įsiskolinimų neliko. Taip pat minėtame SODROS Kauno skyriaus rašte nurodyta, kad iš Inspekcijos 2022-12-17 gauta Pareiškėjos permoka (118,62 Eur) užskaityta PSD įmokų dėl „Covid“ įsiskolinimui, kurių mokėjimo terminas atidėtas iki 2024-04-30, dengti.

Iš SODROS Kauno skyriaus Komisijai pateikto atsakymo nėra aišku, koku teisiniu pagrindu vadovaujantis, SODROS iš Inspekcijos gauta Pareiškėjos permoka (118,62 Eur) užskaityta PSD įmokų dėl „Covid“ įsiskolinimui, kurių mokėjimo terminas atidėtas iki 2024-04-30, padengti.

Komisija pastebi, jog pagal Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo (toliau – SDĮ) 18 straipsnio 7 dalies nuostatas asmenys, nurodyti šio Įstatymo 17 straipsnio 4–8 ir 10 dalyse, Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybės) paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir karantino metu nemokėję PSD įmokų, nesumokėtas PSD įmokas už šį laikotarpį privalo sumokėti per 2 metus nuo tos dienos, kai Vyriausybės paskelbta ekstremalioji situacija ir karantinas atšaukiami arba kai sueina jų paskelbimo terminai. Vyriausybės 2020-02-26 nutarimo Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“ 1.1 papunkčiu paskelbta ekstremalioji situacija atšaukta Vyriausybės 2022-04-20 nutarimu Nr. 378 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-02-26 nutarimo Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“ pripažinimo netekusio galios“ pripažinus Vyriausybės 2020-02-26 nutarimą Nr. 152 netekus galios. Vyriausybės 2022-04-20 nutarimas Nr. 378 įsigaliojo 2022-05-01. Vadinas, kaip matyti iš nurodyto teisinio reglamentavimo, dėl „Covid“ paskelbtos ekstremaliosios situacijos susidariusią PSD įmokų nepriemoką mokesčių mokėtojai turi galimybę sumokėti nuo 2022-05-01 iki 2024-04-30, pasirinkdamas tinkamą laiką ir įmokos dydį.

Taip pat iš minėto SODROS atsakymo spręstina, kad Pareiškėja nebuvo informuota nei apie iš Inspekcijos į SODROS biudžetą gautą 118,62 Eur permoką, nei apie šios Pareiškėjos turimos permokos panaudojimą (įskaitymą) padengti PSD įmokas už būsimą laikotarpį. Komisija

pažymi, kad pagal SDĮ 18 straipsnio 4 dalį, <...> susidariusi PSD įmokų permokos suma Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pirmiausia įskaitoma PSD įmokų mokestinei nepriemokai padengti <...>, likusi suma <...> nustatyta tvarka <...> įskaitoma Inspekcijos administruojamų mokesčių mokestinei nepriemokai <...> padengti, o kai mokestinės nepriemokos ir nesumokėtų baudų sumų nėra, ši permokos suma Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, **gavus šioje dalyje nurodyto asmens prašymą**, įskaitoma kaip PSD įmoka ar jos dalis už būsimus laikotarpius arba gražinama jos mokėtojui. Iš Pareiškėjos skundo Komisijai akivaizdu, kad jokio prašymo Pareiškėja SODRAI nėra pateikusi.

Taigi, kaip matyti iš aukščiau nurodytų byloje nustatytų aplinkybių, Pareiškėja skundžiamo sprendimo priėmimo dieną (2022-11-16) turėjo 118,62 Eur GPM permoką, skolos SODRAI neturėjo (353,89 Eur skola buvo rodoma tik techninių nesklandumų), Inspekcija, išskyrus byloje pateiktą kompiuterio ekrano vaizdo nuotrauką „Skola VSDF (bandomoji versija) v. 1.2.0.0“ (N. K. skola SODRAI 2022-11-16 sudaro 353,89 Eur), jokių priemonių, siekiant išsiaiškinti Pareiškėjos skolos SODRAI susidarymo pagrindą nesiėmė ne tik skundžiamo sprendimo priėmimo dieną, tačiau ir Komisijai 2022-11-30 raštu Nr. 5-731 (7-166/2022) nusiųstus Pareiškėjos pateiktus el. laiškus iš SODROS, pagrindžiančius, jog skolos SODRAI Pareiškėja neturi. Vadinasi Inspekcija, gavusi Pareiškėjos 2022-10-31 prašymą Nr. (17.16-40)GES-702461 gražinti GPM permoką, skundžiamą sprendimą priėmė neatlikusi visų būtinausių veiksmų, siekiant išsiaiškinti Pareiškėjos turimos permokos pagrįstumą / Pareiškėjos skolos SODRAI susidarymo pagrindą. Komisija pažymi, kad tokiais veiksmais Inspekcija pažeidė Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1, 5 punktuose įtvirtintus atsakomybės už priimtus sprendimus, išsamumo principus, įpareigojančius mokesčių administratorių prisiimti atsakomybę už administracinio reglamentavimo ar priimtų administracinių sprendimų sukeltus padarinius; į prašymą ar skundą atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

Viena vertus, Inspekcija šiuo atveju veikė Aprašo nustatyta tvarka, tačiau minėtame poįstatyminiame teisės akte aptartos tik bendrosios teisės normos. Kaip matyti iš pateiktos medžiagos, skolos susidarymo pagrindas atvaizduotas tik skaičiumi („Skola VSDF (bandomoji versija) v. 1.2.0.0“ (N. K. skola SODRAI 2022-11-16 sudaro 353,89 Eur)), tačiau nėra kitų duomenų apie mokesčio pavadinimą, skolos susidarymo pagrindą ar mokestinį periodą. Tuo atveju, jeigu šie duomenys nėra renkami bei bandomojoje sistemoje nėra atvaizduoti, Inspekcijai tenka pareiga juos pateikti, nes ginčo atveju, mokesčių administratorius, vykdydamas savo pareigą pagrįsti administracinį sprendimą įrodymais (MAĮ 67 straipsnio 1 dalis), turi surinkti pakankamai faktinių duomenų, užtikrinančių priimamo administracinio sprendimo teisingumą.

Taigi, mokesčių administratorius, pakartotinai nagrinėdamas Pareiškėjos prašymą, privalo išanalizuoti aukščiau nurodytas aplinkybes ir, nepaisant to, kad formaliai „Skola VSDF (bandomoji versija) v. 1.2.0.0“ duomenimis 2022-11-16 Pareiškėja neva skolinga SODRAI, įvertinus Komisijai SODROS Kauno skyriaus pateiktus duomenis, jog Pareiškėja nėra (nebuvo) skolinga SODROS biudžetui, dėl esančių prieštaravimų pasisakyti, juos įvertinti bei pašalinti ir, tik išsiaiškinus visas su ginčo klausimu dėl GPM permokos gražinimu susijusias aplinkybes, priimti esamą situaciją atitinkantį sprendimą.

Atsižvelgdama į tai ir vadovaudamasi suteikta teisė perduoti mokesčių mokėtojo skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo (MAĮ 155 straipsnio 4 dalies 5 punktas), Komisija konstatuoja, kad Inspekcijos sprendimas naikintinas ir Pareiškėjos prašymas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 2 ir 5 punktais, n u s p r e n d ž i a :

Panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2022-11-16 sprendimą gražinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-1251080 ir perduoti D. U. prašymą Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nagrinėti iš naujo.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskūsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas	Evaldas Raistenskis
Komisijos narė	Jurgita Narkevičiūtė
Komisijos narys	Andrius Venius
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė